

“EL PONT 9 D'OCTUBRE ÉS LA MEUA OBRA MÉS VILIPENDIADA”

[...]

—Per a un suïcida, senyor Calatrava, un pont té un atractiu molt definit, quin atractiu té per a un enginyer?

—Els ponts, des de sempre, són coses que pertanyen a un escalafó molt elevat de l'art de construir. I això, per la relació existent entre el pont i la naturalesa, en el sentit que un pont es fa allò on s'ha de salvar un obstacle. La manera de salvar un obstacle ja és una peripècia, la qual es fa més peripècia encara en el moment en què allò que s'utilitza per a construir s'ha de ficar encara sobre aquell obstacle.

Per una altra banda, el pont forma part de les llegendes, del misteri, de l'accident... I de l'arquitectura de les ciutats, d'una manera imponent. La majoria de les ciutats romanes estan fundades més enllà d'un pont o abans d'arribar-hi. Els romans arribaven a un riu, construïen un pont, una porta i al voltant de la porta un campament i es desenvolupava la ciutat. És el cas de les ciutats més importants d'Europa, inclosa València.

I deslligat de l'activitat de construir, el pont entra en les cançons, sobre el pont d'Avinyó es balla, sobre el pont de París es passa la nit... La gent es penja sota els ponts, es tira des dels ponts, es gita sota els ponts... Vull dir que dalt, sota i al voltant dels ponts passen coses importants. [...] El del Nou d'Octubre és un pont que fa molta llàstima. És una obra inconclusa. Encara no està acabada. Pertany a aquella classe d'obres que no té més pretensió que ser un lloc en si mateix, i no una fita en el marc de tota una ciutat.

—Exactament, què va passar?

—Jo havia projectat, i construït, les vores laterals i els desguassos del que havia de ser un estany extraordinari, per a activitats seminàutiques, i per raons que no he comprès mai allò es va omplir de terra. I els fanals... Jo, encara que vinga a València, no vaig a veure'l per no entristir-me. Pel que m'han contat, han obert les caixes de registre, les làmpades han desaparegut... El pont ha sofert un procés de degeneració i vandalització brutal. És la meua obra més vilipendiada. Pense que aquesta ciutat reaccionarà algun dia i em deixarà acabar l'obra, que per a mi és el primer homenatge, modest, a València.

—Ara treballa en uns quants projectes més per al cap i casal, s'està reconciliant amb la ciutat de València?

—Es reconcilia aquell que en un moment ha trencat una relació. I jo no l'he trencada mai amb València, en el sentit que l'actitud de cara a la meua ciutat ha estat més prompte crítica respecte a mi. M'he preguntat moltes voltes si no seré capaç de fer-ho millor o de despertar més il·lusió a través del meu treball.

Sobre mi pesa l'obra del pont perquè és l'única realitat immediata amb la qual em puc relacionar. L'única experiència és aquesta. El tractament que se li ha donat a aquesta obra desmereix de la seua qualitat i de l'esforç que hi van posar molts homes. Aquest pont no estava fet per a la nostra glòria personal, sinó per al benefici de les persones del voltant.

[...]

Miquel Alberola

Quan, l'any 1992, era un absolut desconegut per al gran públic, EL TEMPS va descobrir per als seus lectors Santiago Calatrava. Va ser el debut als papers d'aquest enginyer i arquitecte valencià.

RAFA GIL